

**ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI ESCOLAR,
MATERIALS, I HABILITATS DOCENTS**
GRAU EDUCACIÓ INFANTIL
FORMACIÓ BÀSICA
SEGON CURS

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents
Codi	102000
Crèdits ECTS	6
Curs i període en què s'imparteix	2º curs /1er semestre
Horari	Grup 11 dijous de 8 a 13 Tutories de 13 a 14 Grup 61 dijous de 16 a 21 Tutories de 15 a 16 Cal consultar la distribució dels seminaris i de les sessions de gran grup en el programa de l'assignatura
Lloc on s'imparteix	<i>Veure lloc segons grup</i> <i>SLPI Facultat de Ciències de l'Educació</i>
Llengües	Català
<u>Responsable de l'assignatura</u>	
Nom professor/a	Xavier Gimeno Soria
Departament	Pedagogia Aplicada
Universitat/Institució	Facultat de Ciències de l'Educació
Despatx	G6-268
Telèfon (*)	93 581 31 97
e-mail	xavier.gimeno@uab.cat

2.- Prerequisits

És aconsellable:

- Identificar els components organitzatius del procés d'E/A així com l'anàlisi dels mitjans didàctics, organitzatius i d'avaluació d'aquest procés. Aquestes temàtiques formen part dels continguts de les assignatures de primer curs anomenades: "Context Social i Gestió Escolar" i "Educació i Contextos Educatius"
- Llegir articles educatius relacionats amb la temàtica que aborden els continguts d'aquesta assignatura i que figuren a la bibliografia bàsica recomanada.
- Reflexionar sobre la pròpia experiència escolar.
- Tenir predisposició per al treballar en equip.

3.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura està orientada a comprendre els recursos espai-temporals en relació a l'organització general del centre educatiu i la coherència que aquests tenen en la concreció d'uns plantejaments institucionals.

Al mateix temps posa les bases del desenvolupament professional com una eina que acompanyarà al/ a la mestre/a al llarg de tot el seu recorregut professional en una constant transformació sustentada en la reflexió de la pròpia pràctica. Tots aquests elements s'estructuren a partir de les necessitats dels infants.

Alguns dels objectius formatius que destacaríem de l'assignatura són:

- Elaborar propostes d'intervenció en els espais, en els temps i en els materials escolars que contemplin la situació dels contextos i les persones implicades.
- Desenvolupar habilitats docents.
- Utilitzar la reflexió sobre la pràctica diària com a estratègia de millora continuada de l'activitat professional.
- Desenvolupar actituds de treball cooperatiu amb la resta de professionals.

4.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències	Resultats d'aprenentatge
G.4 Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional.	G.4.1 Planificar propostes d'organització de l'espai, del temps i dels materials escolars en consonància amb els principis educatius contemporanis, la tipologia d'usuaris i el context en el que s'intervé. G.4.2 Planificar propostes d'activitats de capacitat docent.
TF.1 Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions.	TF.1 Utilitzar informació significativa per a la professió docent en el desenvolupament de les propostes realitzades.
TF.2 Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per el desenvolupament professional.	TF.2 Aplicar de manera crítica estratègies de treball a l'aula i fora de l'aula, tant individualment com col·lectiva per tal de millorar les competències docents.
EI.1 Conèixer i comprendre els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.	EI.1 i EI.3 Utilitzar el disseny curricular vigent per tal d'elaborar propostes d'intervenció didàctica que afavoreixin el respecte de la singularitat cognitiva, motriu i afectiva dels aprenents i considerants els drets universals de les persones.
EI.3 Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenen a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.	
EI.6 Reflexionar en grup sobre l'acceptació de	EI.6 Elaborar, en grup, propostes d'intervenció educativa i/o de

normes i el respecte als altres.	formació permanent on la reflexió col·laborativa sigui un component primordial.
EI.17 Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida. EI.20 Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per a innovar i millorar la tasca docent. EI.23 Demostrar un coneixement de l'evolució de model de millora de la qualitat amb aplicació als centres educatius.	EI.17 i EI. 23 Aplicar estratègies de qualitat per a la millora de l'activitat professional a partir dels canvis científics, pedagògics i socials. EI. 20 i EI. 23 Conèixer "in situ" centres i projectes d'innovació i renovació pedagògica com a motors del canvi per a la qualitat dels centres educatius. EI. 17, EI.20 i EI.23 Mantenir una actitud que consideri la formació permanent com a un element inherent a la professió.
FBI5.1 Comprendre que la dinàmica diària en Educació Infantil és canviant en funció de cada nen i nena, grup i situació i saber ser flexible en l'exercici de la funció docent.	FBI5.1 Desenvolupar propostes flexibles d'intervenció educativa respectant les característiques dels infants i el context en el que s'intervé.
FBI5.2 Valorar la importància de l'estabilitat i la regularitat en l'entorn escolar, els horaris i els estats d'ànim del professorat com a factors que contribueixen al progrés harmònic i integral dels nens i les nenes.	FBI5.2 Analitzar críticament pràctiques educatives des de la perspectiva de l'estabilitat i la regularitat dels components que les configuren i que contribueixin al desenvolupament dels infants.
FBI5.3 Treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada nen i nena, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc, identificant les peculiaritats del període 0-3 i del període 3-6.	FBI5.3 Utilitzar el treball en equip per planificar propostes educatives plantejant seqüències d'ensenyament aprenentatge on s'integrin la organització de l'espai, del temps i del materials de manera diferència en el període 0-3 i en el període 3-6.
FBI5.4 Atendre les necessitats dels nens i les nenes i transmetre seguretat, tranquil·litat i afecte.	FBI5.4 Analitzar críticament pràctiques educatives afavoridores de l'atenció a les necessitats dels infants.
G. Competències generals UAB E. Competències específiques de Titulació TF. Competències transversals de Facultat FBI5. Competències de la matèria	

5.- Continguts de l'assignatura

- L'espai escolar i els escenaris educatius.
 - Arquitectura escolar en l'Educació Infantil.
 - Espai escolar i interacció didàctica.
 - L'aula com a nòdul de l'activitat escolar.
 - Aules generalistes i aules específiques en l'Educació Infantil.
- L'horari escolar i els temps educatius.
 - Cronos i Kairós en l'Educació Infantil.
 - Temps educatiu i temps escolar en l'Educació Infantil.
 - Temps dels infants i temps dels adults en l'atenció a la Primera Infància.
 - Ritmes i cadències en els horaris i els calendaris escolars.
- Els materials educatius dins i fora del centre.
 - Recursos didàctics i materials escolars en l'Educació Infantil.
 - El mercat dels materials educatius.
 - Materials per als infants i materials per als mestres: funcions.
 - Disseny de material "ex professo".
- Les habilitats docents i el desenvolupament professional dels mestres i les mestres d'Educació Infantil.
 - Funcions i tasques del docent.
 - Capacitats i competències del docent.

- Actituds, habilitats i destreses del docent.
- Desenvolupament professional i innovació educativa.
- La reflexió en l'acció com a estratègia per a la millora docent individual i col·legiada.
 - La pràctica reflexiva.
 - Models de la pràctica reflexiva.
 - La reflexió en, per a i sobre la pràctica.

El mestre, la mestra i l'equip educatiu com a agent de canvi

6.- Metodologia docent i activitats formatives

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació:

Activitat	Hores	Metodologia	Resultats Aprenentatge
Presencial en gran grup	35	Les sessions presencials en gran grup ens permetran la presentació de temàtiques referides als continguts tant per part del professorat universitari (propi i aliè) com de professionals d'experts externs a la universitat. Aquest tipus de sessions facilitaran la participació oberta i activa dels estudiants. Algunes sessions presencials també permetran el passi de documentals i materials multimèdia que després podrà analitzar-se en un agrupament d'estudiants tipus seminari. A l'inici de l'assignatura hi haurà alguna sessió presencial en gran grup per realitzar l'avaluació diagnòstica dels aprenentatges dels estudiants.	G.4.1 i G.4.2 TF.1 i TF.2 EI.1 i EI.3 EI.6 EI. 17, EI.20 i EI.23 FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4
Seminaris de temàtica	10	Els seminaris de temàtica són espais de grup més reduït (1/3 part del grup) on els estudiants, supervisats pel professorat aprofundeixen en els continguts de l'assignatura mitjançant l'anàlisi de documents, l'estudi de casos i altres tipus d'activitats interactives. Els seminaris de temàtica són l'espai natural on es pot interactuar, exposar el pensament propi, escoltar el de l'altre i debatre. Promouran la capacitat d'anàlisi i síntesi i el raonament crític. Els seminaris es vincularan a temàtiques transversals de l'assignatura.	G.4.1 i G.4.2 TF.1 i TF.2 EI.1 i EI.3 EI.6 EI. 17, EI.20 i EI.23 FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4
Seminaris de lectura	5	Cinc seminaris de lectura d'una hora en grups reduïts (1/3 part del gran grup) a partir d'una lectura obligatòria sobre una temàtica del programa. Prèviament al seminari l'estudiant haurà d'haver treballat la temàtica realitzant la lectura de manera autònoma.	G.4.1 i G.4.2 TF.1 i TF.2 EI.1 i EI.3 EI.6 EI. 17, EI.20 i EI.23 FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4

7.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el semestre acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant que no assisteixi al 80%, com a mínim, de les sessions dirigides i a totes les sessions d'avaluació no podrà ser avaluat amb els instruments que a continuació es descriuen. Es considerarà no presentat.

Activitat d'Avaluació	% de la nota	Resultats Aprenentatge
Avaluació diagnòstica	5%	EI. 17/ EI.20 i EI.23
Diari d'aula	15%	TF.1 i TF.2 EI.1 i EI.3 / EI. 17, EI.20 i EI.23 / FBI5.1, FBI5.2, i FBI5.4

Anàlisi de lectures	10%	TF.1 i TF.2 / EI.1 i EI.3 EI. 17, EI.20 i EI.23 / FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4
Anàlisi d'altres tipus de documents (pel·lícula, documental, multimèdia, etc.)	5%	TF.1 i TF.2 / EI.1 i EI.3 / EI. 17, EI.20 i EI.23 / FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4
Evidències d'activitats de seminari	15%	G.4.1 i G.4.2 / TF.1 i TF.2 / EI.1 i EI.3 EI. 17, EI.20 i EI.23 / FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4
Proposta individual d'organització d'espai, temps i materials	25%	G.4.1 i G.4.2 / TF.1 i TF.2 / EI.1 i EI.3 EI. 17, EI.20 i EI.23 / FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4
Proposta grupal de formació docent	25%	G.4.1 i G.4.2 / TF.1 i TF.2 / EI.1 i EI.3 EI 6 / EI. 17, EI.20 i EI.23 FBI5.1, FBI5.2, FBI5.3 i FBI5.4

Per poder superar l'assignatura s'han de presentar totes i cadascuna de les evidències de la carpeta d'aprenentatge que es proposa i s'han de realitzar les activitats d'autoavaluació, d'avaluació entre iguals i d'avaluació pel professorat.

Els estudiants que ho desitgin podran realitzar tasques voluntàries que complementin la seva carpeta d'aprenentatge. Aquestes tasques i les seves evidències no poden substituir cap de les evidències descrites en el quadre anterior.

8.- Bibliografia i enllaços web

- AA.VV. (2005) Els cent llenguatges dels infants. Los cien lenguajes de la infancia. Rosa Sensat. Barcelona.
- AA.VV. (2006) Arquitectura escolar: guarderías, parvularios, centros de enseñanza infantil, primaria y secundaria. Ed. Munilla-Lería. Madrid.
- Artiga Esplugas, Cèlia (1991) El material escolar: parvulari i cicle inicial. Ed. Eumo. Vic.
- Bassedas, E.; Huguet, T. i Solé, I. (2007) Aprender i enseñar a l'educació infantil. Editorial Graó. Barcelona.
- Bernal Ruiz, J.A. (2002) Juegos y actividades con material de desecho. Editorial Wanceulen. Sevilla.
- Cruz Ruiz, D. (2009) Uso del tiempo y el espacio en el aula infantil. Ediciones Didáctica y Pedagógicas. Màlaga.
- Elliot, J. (2005) El cambio educativo desde la investigación-acción. Ediciones Morata. Madrid.
- Fermoso, P. (1993) El tiempo educativo y escolar: estudio interdisciplinar. PPU. Barcelona.
- Gather, M. i Maulini, O. (2010) La organización del trabajo escolar. Editorial Graó. Barcelona.
- Kemmis, S. i MacTaggart, R. (1988) Cómo planificar la investigación-acción. Alertes. Barcelona.
- Marcelo García, C. (2001) La función docente. Editorial Síntesis. Madrid.
- Marcelo García, C. (2009) El profesor principiante: inserción a la docencia. Ediciones Octaedro. Barcelona.
- Perrenoud, P. (2004) Diez nuevas competencias para enseñar. Editorial Graó. Barcelona
- Perrenoud, P. (2007) Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar: profesionalización y razón pedagógica. Editorial Graó. Barcelona.
- Schön, D. (1992) La Formación de Profesionales Reflexivos. Paidós-Mec. Madrid.
- Teixidó Palau, M.P. (2010) Arquitectura escolar: paisatge "l'escola com un joc d'espais: aconeximents" Ed. UPC. Disc òptic (CD-ROM) Barcelona.
- <http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio>
- <http://www.xtec.es/>
- <http://www.revistainfancia.org/catal/llibres/novetats.htm>
- <http://www.xtec.es/~ccols/>
- <http://www.carmendiez.com/>
- <http://www.unige.ch/fapse/SSE/teachers/perrenoud/php.html>
- <http://www.comune.bologna.it/istruzione/scuoleinfanzia/index.php>

9.- Model cronograma assignatura 6 ECTS

Aquesta assignatura té una càrrega horària per l'estudiant de 150 hores repartides en: 75 de treball autònom, 17 hores de treball supervisat, 8 hores d'avaluació i 50 hores de classes presencials distribuïdes tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

	1 set.	2 set.	3 set.	4 set.	5 set.	6 set.	7 set.	8 set.	9 set.	10 set.	11 set.	12 set.	13 set.	14 set.	15 set.	16 set. gener	17 set. gener
8 a 8:30		2	S. 1 Grup A L	S. 2 Grup A	S. 3 Grup A	S. 4 Grup A L	AA2	16	S. 5 Grup A L	S. 6 Grup A	S. 7 Grup A	S. 8 Grup A L	29	S. 9 Grup A	S. 10 Grup A L		
8:30 a 9																	
9 a 9:30		3	6 DoC	8	10	12 DoC	AA3	17	21	23	25	27 DoC	30	32	34		
9:30 a 10																	
10 a 10:30		T2					AA4	18 DoC								AA5	AA7
10:30 a 11																	
11 a 11:30	AA1	4	7	9	11	13	14	19	22	24	26	28	31	33	35 Doc	AA6	AA8
11:30 a 12																	
12 a 12:30	1	5	S. 1 Grup B/C L	S. 2 Grup B/C	S. 3 Grup B/C	S. 4 Grup B/C L	15	20	S. 5 Grup B/C L	S. 6 Grup B/C	S. 7 Grup B/C	S. 8 Grup B/C L	T14	S. 9 Grup B/C	S. 10 Grup B/C L		
12:30 a 13																	
13 a 13: 30	T1	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T15	T16	T17		
13:30 a 14																	